

ΜΟΝΑΔΑ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΕΓΚΑΥΜΑΤΩΝ Γ.Ν.ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ “Γ.ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ”

ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ, ΕΓΚΑΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΣ
ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ ΣΕ ΕΓΚΑΥΜΑΤΑ

Η έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή πρώτων βοηθειών στα εγκαύματα έχει αποδειχθεί ότι βοηθάει στην επούλωση, αποτρέποντας περαιτέρω βλάβη των ιστών και μείωση της επακόλουθης νοσηρότητας. Οι παρακάτω συστάσεις βασίζονται σε στοιχεία από μια συστηματική βιβλιογραφική ανασκόπηση και αποτελούν ένα πρότυπο χορήγησης πρώτων βοηθειών σε ασθενείς με έγκαιμα.

ΘΕΡΜΙΚΑ ΕΓΚΑΥΜΑΤΑ

- Απομακρύνετε το άτομο από την πηγή της θερμότητας, αν είναι ασφαλές για εσάς.
- Αν τα ρούχα έχουν πάρει φωτιά, σβήστε την με νερό ή ακολουθώντας την μέθοδο "Stop, Drop and Roll"

Σταματήστε (STOP) όπου είστε.

Πέστε (DROP) στο έδαφος και καλύψτε τα μάτια και το στόμα σας με τα χέρια.

Κυλιστείτε (ROLL) δεξιά και αριστερά μέχρι να σβήσει η φωτιά.

- Απομονώστε πηγές ηλεκτρικής τροφοδοσίας, αν είναι ασφαλές να το κάνετε πριν επιχειρήσετε τη διάσωση
- Αποφύγετε την έκθεση σε χημικά που μπορεί να υπάρχουν στο χώρο.
- Αφαιρέστε τυχόν καμένα / υγρά / στενά ρούχα, αν μπορείτε.
- Αφαιρέστε, αν βρίσκονται κοντά στα σημεία του σώματος που έχουν καεί τα κοσμήματα, τους φακούς επαφής και τις πάνες αν μπορείτε.
- Αφήστε και μην προσπαθήσετε να αφαιρέσετε οποιοδήποτε λιωμένο / προσκολλημένο ρουχισμό.

ΔΡΟΣΙΣΜΑ των εγκαυματικών περιοχών

Αν έχετε πρόσβαση σε νερό.

- Μην καθυστερείτε το δρόσισμα των εγκαυματικών περιοχών.
- Βρέξτε το έγκαιμα αμέσως με δροσερό (**ΟΧΙ** παγωμένο) νερό της βρύσης για 20 λεπτά και μέσα σε 3 ώρες από τον τραυματισμό.
- Προσπαθήστε να ολοκληρώσετε τα 20 λεπτά διαβροχής με τρεχούμενο νερό βρύσης. Προχωρήστε σε βρέξιμο των εγκαυματικών επιφανειών για 20 λεπτά ακόμα και αν δεν το κάνατε αμέσως, αρκεί να μην έχουν παρέλθει 3 ώρες από την ώρα του εγκαύματος.
- Διαβροχή για πάνω από 20 λεπτά δεν ωφελεί παραπάνω αλλά αντιθέτως μπορεί να προκαλέσει υποθερμία, ειδικά σε παιδιά και ηλικιωμένους ή σε άτομα με εκτεταμένα εγκαύματα. Σε αυτές τις περιπτώσεις ίσως χρειαστεί μικρότερη έκθεση σε τρεχούμενο νερό για να μειωθεί ο κίνδυνος της υποθερμίας.

Αν το νερό είναι περιορισμένο

- Εφαρμόστε μια δροσερή και βρεγμένη κομπρέσα χρησιμοποιώντας οποιοδήποτε καθαρό πανί/πετσέτα χωρίς χνούδια
- Άλλάζετε τη κομπρέσα κάθε 20 λεπτά. Χρησιμοποιήστε νέο πανί/πετσέτα, αν έχετε, αλλά σε κάθε περίπτωση ξαναβρέξτε το με κρύο νερό, ώστε να δροσίσει τις εγκαυματικές περιοχές.

Αν δεν έχετε πρόσβαση σε νερό

- Αν δεν υπάρχει άμεσα διαθέσιμο νερό, τα εγκαύματα θα πρέπει να καλύπτονται με διάφανη μεμβράνη φαγητού και αν αποκτήσετε πρόσβαση σε τρεχούμενο νερό βρύσης εντός 3 ωρών από το έγκαιμα, τότε τα βρέχετε.
- Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε υδρογέλες που διατίθενται στο εμπόριο/σε φαρμακεία, αλλά η αποτελεσματικότητά τους δεν έχει εξακριβωθεί με επαρκείς εργασίες και δημοσιεύσεις.

ΜΗΝ βάζετε πάγο ή παγωμένο νερό στα εγκαύματα.

ΠΡΟΣΟΧΗ να μην προκληθεί υποθερμία κατά την διαβροχή των εγκαυματικών επιφανειών. Προσπαθείστε να καλύψετε και να κρατήσετε ζεστές τις περιοχές του σώματος που δεν έχουν υποστεί έγκαιμα, ιδιαίτερα κατά την διαβροχή.

- Στο τέλος καλύψτε τα διαβρεχθέντα εγκαύματα με ταινίες διαφανούς μεμβράνης επιμήκως κομμένες ή με καθαρό πανί/πετσέτα χωρίς χνούδια ή με γάζες. **ΠΡΟΣΟΧΗ**, να μην δένετε κυκλοτερώς και σφιχτά, ειδικά στα άκρα και να μην χρησιμοποιείτε κολλητικά επιθέματα.

ΧΗΜΙΚΑ ΕΓΚΑΥΜΑΤΑ

Η άμεση αραίωση και απομάκρυνση μέσω της έκπλυσης, της χημικής ουσίας, είναι πρωταρχικής σημασίας, καθώς η διάρκεια επαφής των χημικών ουσιών με το δέρμα επιδεινώνει τη σοβαρότητα του εγκαύματος.

Απομακρύνετε/Εξπλύνετε την χημική ουσία

- Αν βιοθάτε το άτομο που έχει υποστεί χημικό έγκαυμα, φορέστε κατάλληλο εξοπλισμό ατομικής προστασίας για να ελαχιστοποιήσετε τον κίνδυνο έκθεσης στην ουσία.
- Βγάλτε τις ξηρές σκόνες, αφαιρέστε τα κομμάτια των στερεών χημικών ουσιών και βγάλτε τα εκτεθειμένα ρούχα πριν αρχίσετε το ξέπλυμα των εγκαυματικών περιοχών.

Ξέπλυμα

- Μην καθυστερείτε την άμεση έκπλυση των εγκαυματικών επιφανειών.
- Ξεκινήστε την επείγουσα έκπλυση του δέρματος / των οφθαλμών με αποστειρωμένο ισοτονικό διάλυμα (π.χ. Ringer's ή Normal Saline) ή με τρεχούμενο νερό σε θερμοκρασία δωματίου για τουλάχιστον 20 λεπτά.
- Συνεχίστε την έκπλυση έως ότου μειωθεί ο πόνος και το αίσθημα καύσου ή μέχρι ο ασθενής να εκτιμηθεί από ιατρό εγκαυμάτων/πλαστικό χειρουργό.
- Μην επιχειρήσετε να εξουδετερώσετε τη χημική ουσία καθώς μια πιθανή εξωθερμική αντίδραση μπορεί να προκαλέσει σοβαρότερο έγκαυμα.

Περαιτέρω αντιμετώπιση

- Επικοινωνήστε με πλαστικό χειρουργό, το ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΩΝ (ΤΗΛ 210 7793777), την πλησιέστερη μονάδα εγκαυμάτων.
- Εφαρμόστε θεραπεία αντίδοτων για συγκεκριμένους παράγοντες, εάν είναι απαραίτητο.
- Διαχειριστείτε οποιαδήποτε συστημική τοξικότητα ή αναμενόμενες παρενέργειες ενός χημικού παράγοντα. Ιδιαίτερη προσοχή σε εγκαύματα από **Υδροφθορικό οξύ** (ΚΙΝΔΥΝΟΣ υπασβεστιαμίας) και από **Φαινόλες**.

ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΓΚΑΥΜΑΤΑ

- Δώστε προτεραιότητα στη διαχείριση απειλητικών για τη ζωή συνθηκών σύμφωνα με το πρωτόκολλο ATLS.
- Δροσίστε τις περιοχές τραυματισμού αμέσως με δροσερό νερό της βρύσης για 20 λεπτά μέσα σε 3 ώρες από τον τραυματισμό (η πηγή ηλεκτρικού ρεύματος να έχει ήδη απομονωθεί)
- Παραπομπή σε νοσοκομείο ακόμα και αν δεν υπάρχουν εμφανή εγκαύματα, ειδικά αν υπάρχει ιστορικό απώλειας αισθήσεων, καρδιακής ανακοπής ή μη φυσιολογικού καρδιακού ρυθμού.

ΕΓΚΑΥΜΑΤΑ ΑΠΟ ΠΙΣΣΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΤΟ

- Βρέξτε την πίσσα και τα σημεία με το έγκαυμα με δροσερό νερό βρύσης για 20 λεπτά εντός 3 ωρών από τον τραυματισμό ή ώσπου να κρυώσει η πίσσα.
- Μόλις κρυώσει, χρησιμοποιήστε διαλύτες που περιέχουν υγρή παραφίνη ή οποιαδήποτε ελαιώδη ουσία, για να γαλακτωματοποιήσετε την πίσσα. Η αφαίρεση της πίσσας δεν αποτελεί έκτακτη ανάγκη και μπορεί να καθυστερήσει μέχρι την αντιμετώπιση στην κλινική αντιμετώπισης εγκαυμάτων.

ΚΡΥΟΠΑΓΗΜΑΤΑ

- Αντιμετωπίστε κατά προτεραιότητα την υποθερμία και άλλες απειλητικές για τη ζωή συνθήκες και στη συνέχεια το κρυοπάγημα.
- Στην προ-νοσοκομειακή περίθαλψη των κρυοπαγημάτων, ξεκινήστε την τοπική αναθέρμανση μόνο αν δεν θα υπάρξει εκ νέου ψύξη της περιοχής κατά τη μεταφορά.
- Αναθέρμαντε σε τρεχούμενο νερό στους 37°C έως 39°C με ήπιο αντιβακτηριακό παράγοντα (povidone-iodine ή chlorhexidine) για τουλάχιστον 30 λεπτά εντός 12 ωρών από τον τραυματισμό.
- Η αναθέρμανση ολοκληρώνεται όταν όλοι οι τραυματισμένοι ιστοί έχουν ανακτήσει αισθητικότητα, είναι μαλακοί στην αφή, με φυσιολογικό χρώμα.
- Μη χρησιμοποιείτε ξηρή θερμότητα.
- Για να αποφύγετε περαιτέρω βλάβη των ιστών, μην ασκείτε πίεση, κάνετε μασάζ ή τρίβετε την πληγείσα περιοχή.
- Ανυψώστε την τραυματισμένη περιοχή για να μειώσετε οποιαδήποτε αναπτυσσόμενη διόγκωση.

ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
“Γ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ”